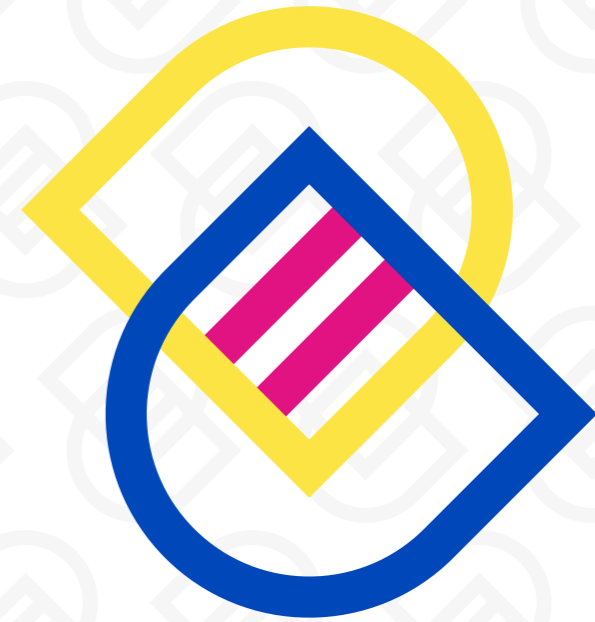

L'ASSOCIACIONISME PER LA IGUALTAT DE DRETS LINGÜÍSTICS

Susanna Pardines López

**Càtedra de
Drets Lingüístics**

© 2020 SUSANNA PARDINES LÓPEZ

Directors:

VICENTA TASA FUSTER

RAFAEL CASTELLÓ COGOLLOS

Edició:

ISBN: 978-84-0919-914-3

Susanna Pardines López. *Llicenciada en Filologia Hispànica (especialitat valenciana) per la Universitat de València, màster en Assessorament Lingüístic per la mateixa universitat i en Elaboració de diccionaris per la UNED.*

Actualment es tècnica lingüística de l'Acadèmia Valenciana de la Llengua, i membre del Ple de la Junta Qualificadora de Coneixements del Valencià i del Consell Social de les Llengües.

Com a sòcia de l'ACV Tirant lo Blanc des dels inicis de l'entitat ha coordinat i dut a terme nombroses accions de promoció del valencià. Des de 2016, a més a més, coordina el Lab d'Identitat i Cultura de la Fundació Nexe.

L'ASSOCIA- CIONISME PER LA IGUALTAT DE DRETS LINGÜÍSTICS

AUTORA:

Susanna Pardines López

Primera part

**LA LENGUA I L'ASSOCIACIONISME
EN EL CENTRE DE LA SOCIETAT**

Els conceptes d'ésser humà i de societat van lligats. Les persones ens apleguem en grups socials i ens organitzem en sistemes complexos. Les llengües esdevenen, en aquest punt, un element fonamental per a viure en col·lectivitat, ja que tota organització necessita comunicar-se, necessita compartir un codi que li permet codificar i descodificar la informació. Segons constata Saussure, la llengua, separada del conjunt dels fets de llenguatge, és el més ric i complex de tots els sistemes de comunicació, el més important.

L'habilitat lingüística sembla inherent a l'espècie humana, però la concreció en les diverses llengües que hi ha en el món és un fet cultural. Més enllà de la concepció de Saussure del signe lingüístic com la combinació d'un significat i un significant units de manera arbitrària, aquesta creació artificial de les societats que són les llengües no són únicament mitjans per a transmetre una informació determinada.

Les llengües estan formades per un conjunt d'elements que identifiquen i caracteritzen les comunitats lingüístiques que les usen; es tracta de col·lectivitats que comparteixen una història, una determinada manera de ser i de comportar-se i, generalment, uns objectius. La funció que acompleixen les llengües en el si de la societat és, per tant, doble: d'una banda, ens permet comunicar-nos de manera efectiva i, de l'altra, ens possibilita identificar-nos com a col·lectivitat. En efecte, les llengües tenen aquests dos vessants, el comunicatiu i l'identificador, i són inseparables.

Com indica Castelló (2008), el lloc que ocupen les llengües en la vida col·lectiva de les societats és central, i aquesta centralitat les capacita per a convertir-se en un dels instruments simbòlics de dominació o emancipació social més important.

Així ocorre generalment en els casos de subordinació política, que solen implicar la imposició de la llengua de la comunitat lingüística dominant sobre la llengua pròpia de la comunitat sotmesa. La substitució no sol ser immediata sinó que ocorre després d'un procés en què s'altera la percepció que la comunitat lingüística dominada té del valor i la utilitat de la llengua pròpia.

Aquestes situacions solen resultar conflictives. Cap comunitat lingüística abandona la seua llengua si no es veu forçada a fer-ho. En els processos de bilingüisme substitutiu una de les llengües va ocupant cada vegada un major

nombre d'espais lingüístics, de manera que la bilingüització dels membres d'un dels grups s'imposa com a necessària. La llengua pròpia d'aquest grup comença a perdre àmbits d'ús a favor de la dominant; consegüentment, els membres de la comunitat lingüística dominada deixen de poder usar la seua llengua en els mateixos contextos i amb les mateixes garanties que els parlants de la llengua dominant fins que, en molts casos, l'abandonen.

Els processos de dominació lingüística, siga per causes polítiques o bé per altres de caràcter econòmic, demogràfic o cultural, han sigut i són una constant en la història de les societats. Atenent aquesta circumstància, l'any 1996 es va signar la Declaració Universal de Drets Lingüístics, la qual, partint de les comunitats lingüístiques i no dels estats, té com a finalitat bastir un «marc polític de la diversitat lingüística basat en la convivència i en el respecte i el benefici recíprocs».

La Declaració és un text promogut i redactat des de l'àmbit associatiu que posa sobre la taula de la UNESCO els principis a partir dels quals s'ha de treballar per a corregir els desequilibris lingüístics i assegurar el respecte de totes les llengües, a fi d'aconseguir una pau lingüística fonamental per a la convivència social. Segons explica Carles Torner –president del Comitè de Traduccions i Drets Lingüístics del PEN Club Internacional en el moment de la signatura de la Declaració– més de dues-centes persones de més de noranta estats dels cinc continents es reuniren a Barcelona per a proclamar la Declaració: hi havia ONG locals, compromeses en l'educació d'una llengua no reconeguda en l'ensenyament oficial del seu país, escriptors que fan ús de la seua llengua per a crear nous universos literaris, representats de ONG internacionals que han fet de la defensa dels drets lingüístics la seua missió i experts en diverses branques del saber que convergeixen en l'estudi acadèmic dels drets lingüístics.

La Declaració és el resultat d'una acció col·lectiva promoguda per diverses entitats no governamentals a fi de contribuir a superar un conflicte social. D'acord amb Ibarra (2000), la preexistència d'un conflicte està en la base de la creació dels moviments socials, que tracten de resoldre'l mitjançant accions conjuntes. Un moviment social sorgeix perquè hi ha un conflicte que genera fractures estructurals, perquè es constata les mancances organitzatives per a solucionar-lo i perquè hi ha la voluntat col·lectiva d'incidir en la seua resolució.

La descripció que fa Torner de les organitzacions assistents a la signatura de la Declaració esbossa una primera imatge del moviment social que treballa per la igualtat de drets lingüístics i de les seues actuacions. Trobem entitats d'àmbit local que treballen en un aspecte concret del foment de la llengua, generalment vinculades a l'ensenyament, col·lectius que utilitzen la llengua en la seua activitat habitual com una ferramenta per a guanyar o recuperar àmbits d'ús, associacions amb un àmbit territorial d'actuació ampli dedicades únicament a la defensa dels drets lingüístics, grups que fomenten la reflexió acadèmica sobre el concepte, etc.

Se'ns dibuixa un moviment heterogeni, una imatge del que podem anomenar societat civil, definida per Ibarra (2005) com:

«El conjunto de asociaciones, grupos, organizaciones, movimientos, etc. que se unen, o de hecho actúan unidos, para lograr la satisfacción de diversos intereses; intereses del conjunto de sus miembros o intereses colectivos situados más allá de los de los miembros del grupo. Estos intereses pueden ser de todo orden: religiosos, culturales, sociales de todo tipo, asistenciales, políticos, laborales, profesionales, de ocio, etc.»

L'associacionisme és un instrument de promoció de canvi social molt valuós. Les associacions actuen en l'espai públic per a influir en la resolució de problemes sovint desatesos per part de les institucions. La seua finalitat és donar resposta a interessos i demandes col·lectius per mitjà de la participació ciutadana i contribuir a la difusió de valors i principis per tal de promoure la integració social, per tot això se sol considerar el nucli de la societat civil.

Segona part

LES ASSOCIACIONS I EL TREBALL

PER LA IGUALTAT DE DRETS

LINGÜÍSTICS

2 . 1

DELIMITACIÓ DE L'UNIVERS

La societat civil que es mobilitza a favor de la igualtat de drets lingüístics al País Valencià és àmplia. Podem parlar de sindicats – tant d'estudiants com de treballadors i treballadores–; de partits polítics; d'associacions de pares i mares; d'entitats d'oci com ara centres excursionistes; de col·lectius professionals com els vinculats al sector del llibre, la música o la comunicació, i en general d'associacions ciutadanes de tot tipus.

D'altra banda, la societat valenciana es manifesta com una societat amb una densa xarxa associativa. Castelló (2008), partint de les dades de l'enquesta sobre cultura política a Espanya, realitzada pel Centre d'Investigacions Sociològiques l'any 2002, ens mostra que el País Valencià es troba al capdavant de la resta de les comunitats autònomes pel que fa a la pertinença de la població a algun tipus d'associació.

En aquest informe ens interessem per les associacions que tenen entre els àmbits d'actuació principals la igualtat dels drets lingüístics de les persones valencianoparlants; és a dir, que treballen per garantir el dret de la comunitat lingüística valenciana a poder realitzar totes les funcions i activitats socials en la seua llengua.

La primera dificultat que hem d'afrontar és la manca d'un registre que pugues usar-se com a univers de la població que cal estudiar. La Llei 14/2008, de 18 de novembre de 2008, de la Generalitat, d'Associacions de la Comunitat Valenciana reglamenta la posada en marxa i el funcionament del Registre d'Associacions de la Comunitat Valenciana. Ara bé, l'estructura d'aquest registre no permet, a hores d'ara, conèixer les associacions que tenen entre els seus objectius l'àmbit d'actuació que ens interessa.

En la relació d'activitats i subactivitats en què es cataloguen les associacions no trobem cap referència a àmbits que es puguen relacionar amb la igualtat dels drets lingüístics, tret de l'epígraf 507 «Defensa dels drets humans», que resulta excessivament genèric. D'altra banda, sí que apareix en aquesta relació una subactivitat catalogada com a «Promoció i difusió del patrimoni cultural», en la qual podem trobar alguna de les entitats valencianes que realitzen activitats relacionades amb el foment del valencià; amb tot, la mostra que proporciona aquesta llista és tan escassa que no es pot considerar representativa de l'àmbit.

Finalment, la informació que ofereix el registre no es troba actualitzada, ja que hi ha constància de les altes, però no de les baixes. Com a conseqüència, la primera tasca de l'informe és elaborar un directori propi.

D'acord amb el text introductori de la Llei d'ús i ensenyament del valencià, la finalitat última d'aquesta llei és aconseguir, mitjançant la promoció i el foment de la llengua pròpia, l'equiparació del valencià amb el castellà, i «garantir l'ús normal i oficial d'ambdós idiomes en condicions d'igualtat» per tal de fer desaparèixer qualsevol tipus de discriminació lingüística. El foment del valencià es planteja com una ferramenta fonamental per a superar la desigualtat en què es troben les persones que usen el valencià en tots els àmbits de la vida en relació amb les persones que usen el castellà.

En aquest sentit, des de les institucions públiques es convoquen ajudes econòmiques destinades al foment del valencià en diversos àmbits, com ara el musical, el dels mitjans de comunicació social, el cinematogràfic, el teatral, el del llibre o el publicitari.

En concret, per a la matèria d'aquest informe ens interessen les ajudes econòmiques que la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport concedeix a les institucions, entitats i associacions sense finalitat lucrativa que realitzen projectes singulars de foment del valencià i del multilingüisme en l'àmbit social. Sense un registre de les entitats que treballen en aquest àmbit, les resolucions de les ajudes proporcionen una mostra del teixit associatiu que ho fa.

A partir de l'anàlisi de les resolucions de les convocatòries corresponents a 2018 i 2019, concretament de la modalitat A¹, hem extret una vintena d'entitats que tenen entre els àmbits principals d'actuació el foment del valencià. La llista resultant, malgrat no ser exhaustiva, considerem que representa la diversitat, el funcionament i la vitalitat que manifesta el sector de l'associacionisme que tractem. Es tracta d'associacions distribuïdes pel territori valencià, amb àmbits

¹ Cal tenir en compte que la convocatòria presenta diverses modalitats: la A, destinada a entitats i associacions cíviques sense finalitat lucrativa, sindicats, associacions empresarials, associacions professionals i fundacions; la B, per a universitats de la Comunitat Valenciana i xarxes universitàries; la C, destinada a entitats i centres valencians de l'exterior de la Comunitat Valenciana, i la D, a la qual pot optar qualsevol persona jurídica pública i privada.

d'acció territorial diferents, que treballen pel foment del valencià des de plantejaments diversos².

Gràfic 1. Distribució geogràfica de les associacions de la mostra.

Font: Elaboració pròpia.

La caracterització que presentem seguidament és el resultat d'una enquesta en què s'han combinat preguntes tancades, de les quals hem extret dades de caràcter estadístic, i preguntes obertes, que ens han permés aprofundir

² En l'Annex 1 oferim la llista de les associacions que formen part de la mostra amb una breu descripció dels seus objectius en relació amb el foment del valencià. Proporcionem l'acrònim o l'acurtament amb què es coneix habitualment –o el que usem en l'informe, si no en té–, l'any de constitució i l'àmbit territorial d'acció.

en determinats aspectes. Amb tot, som conscients de la limitació de la mostra, causada, fonamentalment, per la manca d'un registre únic i actualitzat que permeta realitzar un mapa del conjunt de les associacions que treballen en aquest àmbit.

Finalment, una part de les entitats consultades no expliciten el concepte drets lingüístics en els seus estatuts, i en algunes ocasions manifesten que no són conscients de treballar en aquest àmbit, tot i realitzar accions concretes de foment del valencià. La consideració que hem fet en aquest informe dels seus objectius i activitats ha estat conforme al text introductori ja esmentat de la LUEV: el treball per a garantir l'ús normal i oficial del valencià redunda en benefici de la igualtat en drets lingüístics dels ciutadans.

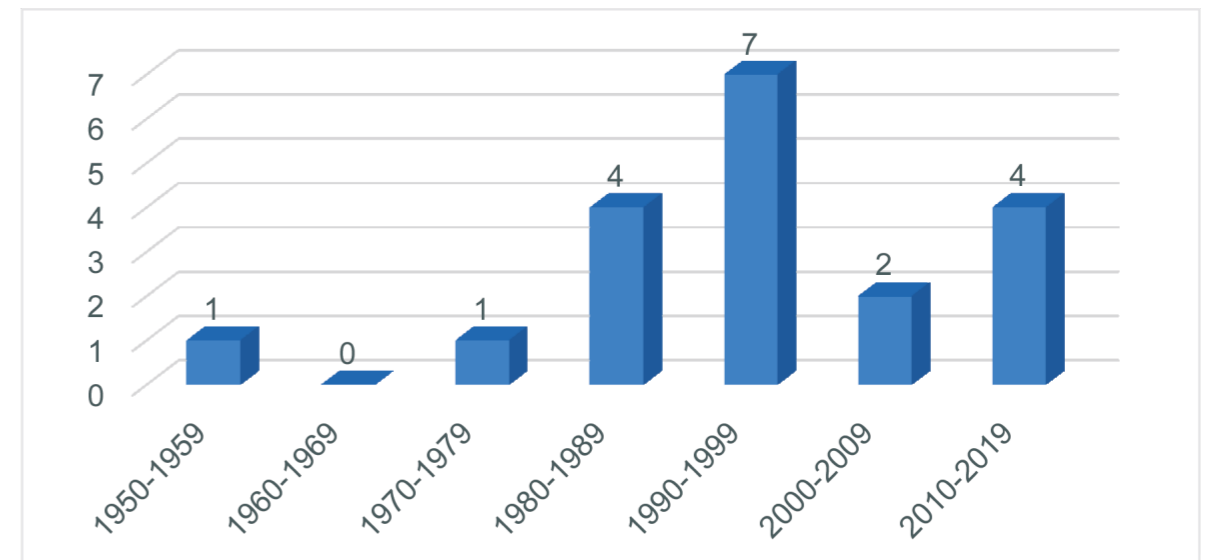

2.2

CARACTERITZACIÓ BÀSICA DE LES ASSOCIACIONS

Una dada que ens permet obtenir una primera fotografia del col·lectiu és l'any de constitució de les associacions. Les xifres mostren que només dues van ser creades abans de 1980; en canvi, n'hi ha un volum considerable que es van constituir durant els anys 80 i 90. En concret, nou associacions (el 47% de la mostra) es van crear durant els deu anys següents a l'aprovació de la LUEV. D'altra banda, tot i que el naixement d'entitats ha sigut constant, la quantitat de les creades entre els anys 2001 i l'actualitat resulta quantitativament poc significativa.

Gràfic 2. Any de constitució de les entitats.

Font: Elaboració pròpia.

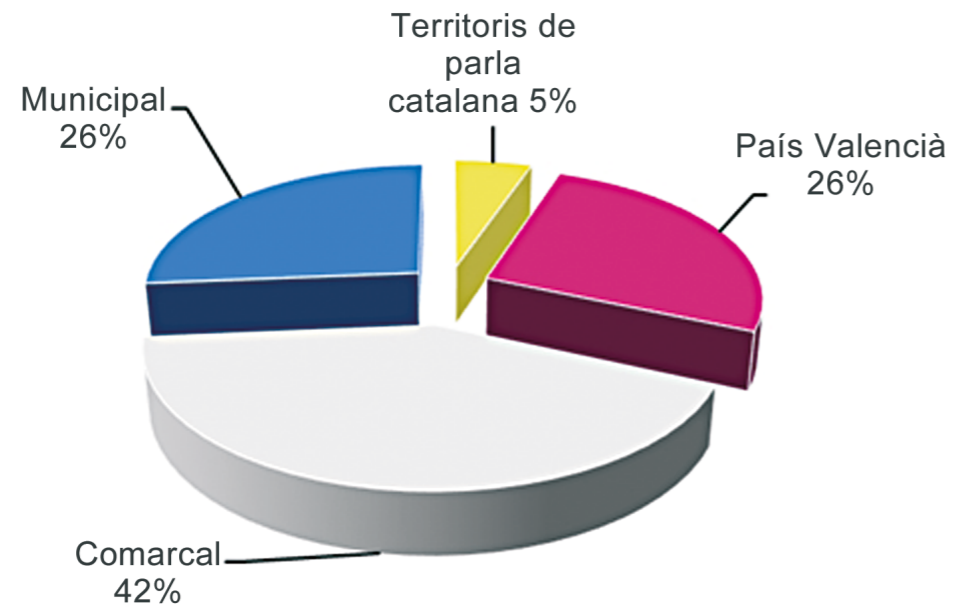
Les dades indiquen un element positiu: la consolidació d'un teixit associatiu en aquest àmbit. En els inicis de qualsevol organització generalment hi ha dificultats per a garantir els recursos i establir una estructura sòlida que done continuïtat al projecte. En la nostra mostra, en canvi, la majoria de les organitzacions presenten una estructura forta, capaç de mantenir l'activitat de manera continuada.

D'altra banda, l'aprovació de la LUEV, com a marc legal que establia els drets lingüístics de les persones valencianoparlants, està en la base del naixement de

la majoria de les associacions de la mostra, creades, de bon principi, per a fer-la valdre.

Pel que fa a l'àmbit territorial d'acció principal, és a dir, a l'abast geogràfic sobre el qual incideixen les actuacions realitzades per les entitats, un 42% tenen com a marc d'acció l'àmbit comarcal. Un 27% actuen sobre el País Valencià, un 26% ho fa en l'àmbit local i un 5%, sobre el conjunt dels territoris de parla catalana.

Gràfic 3. Àmbit d'actuació territorial.

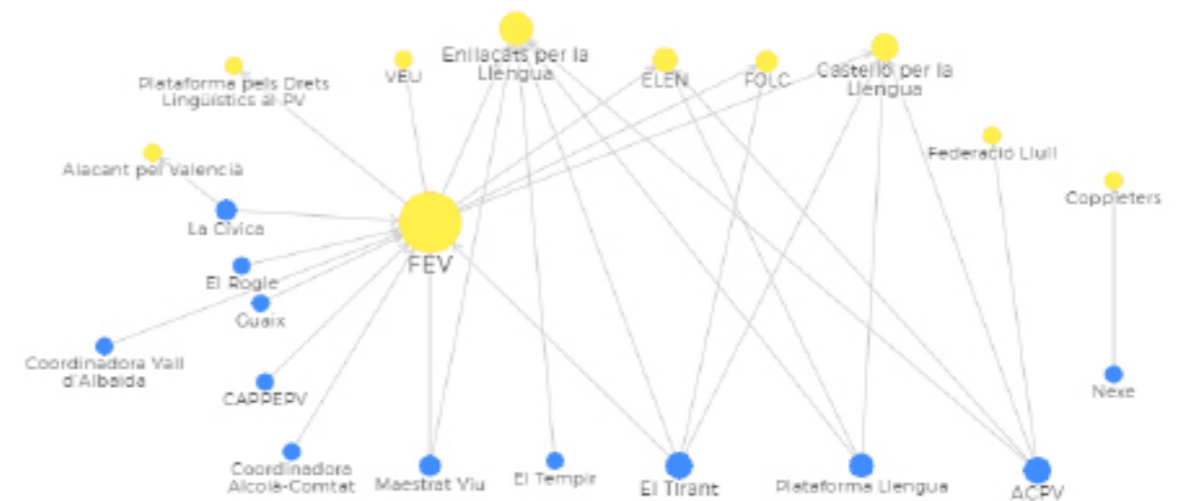
Font: Elaboració pròpia.

D'acord amb la mostra la majoria de les entitats superen l'àmbit municipal a l'hora de desenvolupar la seua activitat, la qual cosa indica que disposen d'implantació i recursos suficients. D'altra banda, el col·lectiu es dibuixa amb un marcat caràcter comarcal; gairebé la meitat de les associacions tenen aquesta demarcació com a àmbit d'acció. Certament, moltes de les coordinadores que formen part de la Federació Escola Valenciana són comarcals, però el fenomen supera l'organització de la Federació, de manera que el 38% de les associacions que treballen a escala comarcal no en formen part.

Un altre element que permet caracteritzar les entitats fa referència al nivell en què s'organitzen; és a dir, si són de base i per tant agrupen persones, o si són d'un nivell superior i agrupen altres entitats. Les federacions, coordinadores i plataformes ens presenten una manera interconnectada d'organitzar-se que permet a les associacions agrupades unir els seus esforços al mateix temps que mantenen l'autonomia organitzativa.

En la nostra mostra únicament una organització és de nivell superior: Federació Escola Valenciana (FEV). Això no obstant, la majoria de les associacions consultades -el 68%- formen part d'algun tipus d'estructura superior implicada en l'àmbit dels drets lingüístics, algunes, com ara ELEN o Coppieters, d'àmbit europeu; un 32% de les entitats, a més a més, estan integrades en més d'una organització superior³.

Gràfic 4. Relació de les organitzacions amb entitats superiors.

Font: Elaboració pròpia.

³ En l'Annex 2 proporcionem la llista de les organitzacions superiors en què s'integren les associacions consultades amb una breu descripció dels seus objectius i l'enumeració de les entitats que hi formen part, d'acord amb la informació que ofereixen en la seua pàgina web.

Aquestes estructures són, en molts casos, plataformes, que es diferencien de les coordinadores del tipus FEV per dos trets específics (Ariño i Cucó, 2001): d'una banda, tenen un caràcter més puntual, ja que es constitueixen al voltant d'un objectiu concret; de l'altra, impliquen col·lectius heterogenis, que poden ser associacions, però també altres organitzacions de la societat civil i persones individuals.

El treball en xarxa ajuda a enfortir l'estructura de les entitats membres i els aporta beneficis, ja que permet compartir experiències, coneixements i recursos. Cal destacar, en aquest aspecte, el paper de FEV, federació d'entitats valencianes que ha sigut capaç d'establir una xarxa col·laborativa sòlida amb representació en pràcticament tot el territori valencianoparlant.

La pertinença de les entitats a organitzacions de nivell superior és una mostra del grau de vertebració de l'àmbit. Pel que fa a l'assoliment dels interessos comuns, la dada és positiva. Mitjançant les organitzacions d'entitats es poden generar discursos compartits i sumar esforços a l'hora de defensar els valors comuns i de realitzar accions d'incidència política.

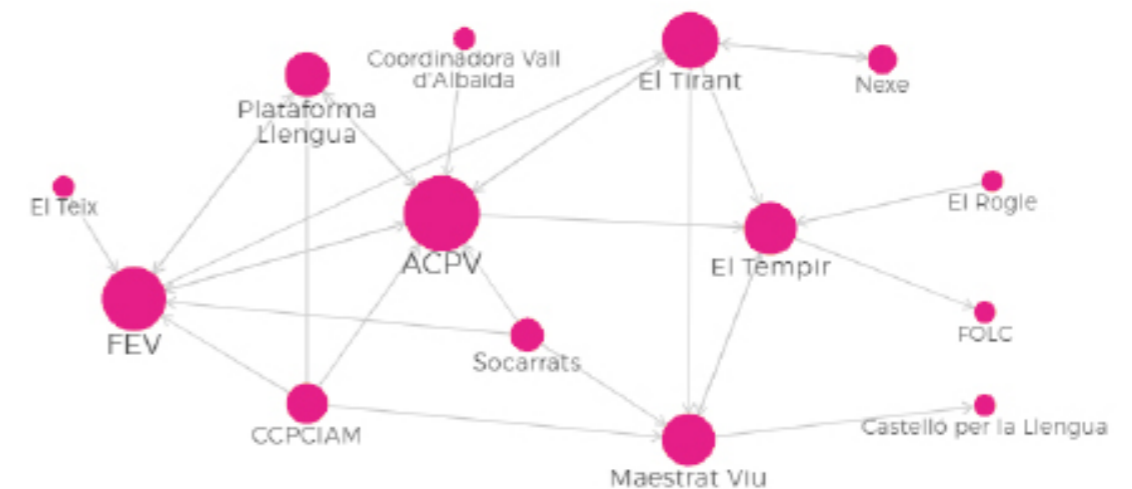
La col·laboració amb altres organitzacions és també un factor que proporciona pistes sobre el sentit de les activitats i la vitalitat de les entitats. A més del treball en comú que fan les entitats de base i les de nivell superior en les quals estan implicades –que no es mostren en el gràfic 5–, el 84% de les associacions de la mostra col·laboren de manera habitual amb d'altres.

Aquesta col·laboració sol ser amb organitzacions, tant valencianes com de la resta de l'àmbit lingüístic, que també tenen entre els seus objectius principals la defensa dels drets lingüístics. Però destaca la tendència general de les associacions de la mostra a col·laborar entre elles, afavorint la formació d'una xarxa d'entitats del mateix nivell no expressa.

Pel que fa a la col·laboració amb col·lectius que treballen principalment en àmbits diferents del que ens ocupa, les associacions que tenen com a marc d'acció el País Valencià o el conjunt de territoris de parla catalana solen realitzar accions conjuntes amb altres organitzacions de la societat

civil compromeses també amb el foment del valencià, com ara els sindicats. Les entitats d'àmbit local i comarcal, per la seua banda, prioritzen la cooperació amb associacions properes territorialment –com ara centres excursionistes, associacions de caire cultural, associacions de veïns i veïnes, de pares i mares, de persones migrants, etc.– per damunt de la coincidència d'objectius.

Gràfic 5. Relació entre entitats amb el mateix àmbit d'actuació.

Font: Elaboració pròpia.

La voluntat de col·laboració que mostren les organitzacions resulta positiva. D'una banda, la cooperació entre associacions del mateix nivell permet ampliar l'àmbit d'influència de les accions realitzades creant una xarxa que comparteix les activitats d'èxit. De l'altra, el treball en comú de les entitats supracomarcal amb altres organitzacions de la societat civil fa possible realitzar projectes de més importància social, que siguen coherents i que no plantegen contradiccions amb les demandes d'altres sectors de la societat. Finalment, la cooperació que s'estableix entre entitats pròximes territorialment, però diferents quant a l'àmbit d'actuació, permet desenvolupar accions concretes en un sector determinat.

El fet de disposar de personal remunerat i la procedència del finançament són també dos elements que ens ajuden a caracteritzar les associacions.

Segons les dades de la mostra, el 53% de les entitats disposen d'alguna persona en l'equip de treball que rep una contraprestació econòmica. Amb tot, la col·laboració voluntària és la manera habitual de procedir en totes les entitats. No s'observa que factors com ara l'àmbit territorial d'acció principal, l'antiguitat de l'organització o la pertinença de les entitats a una estructura de nivell superior siguin determinants a l'hora de disposar de personal remunerat.

Pel que fa al finançament, prové fonamentalment de fonts públiques en el 47% de les organitzacions. El 53% restant es finança principalment amb fonts pròpies provinents de les quotes de persones associades, prestació de serveis, recaptació de fons per a activitats concretes, etc.

Les xifres indiquen un factor positiu, la capacitat de les entitats per a generar els recursos necessaris per a mantenir-se, tot i que el nivell de dependència de fonts públiques és elevat. El finançament amb recursos propis dona estabilitat a les organitzacions i permet la continuïtat dels projectes al marge de les polítiques públiques que es desenvolupen.

Els àmbits d'actuació en què treballen les entitats és l'últim element que estudiem. Atenent les nostres dades, només una associació –Plataforma per la Llengua– treballa exclusivament per la igualtat dels drets lingüístics de les persones valencianoparlants; les altres manifesten que també realitzen activitats en àmbits diversos. Principalment, aquests àmbits són la promoció de la cultura i el patrimoni propis, l'educació, el feminisme, l'ecologisme, la promoció de la igualtat des de la diversitat, la cohesió social i l'enfortiment de la democràcia.

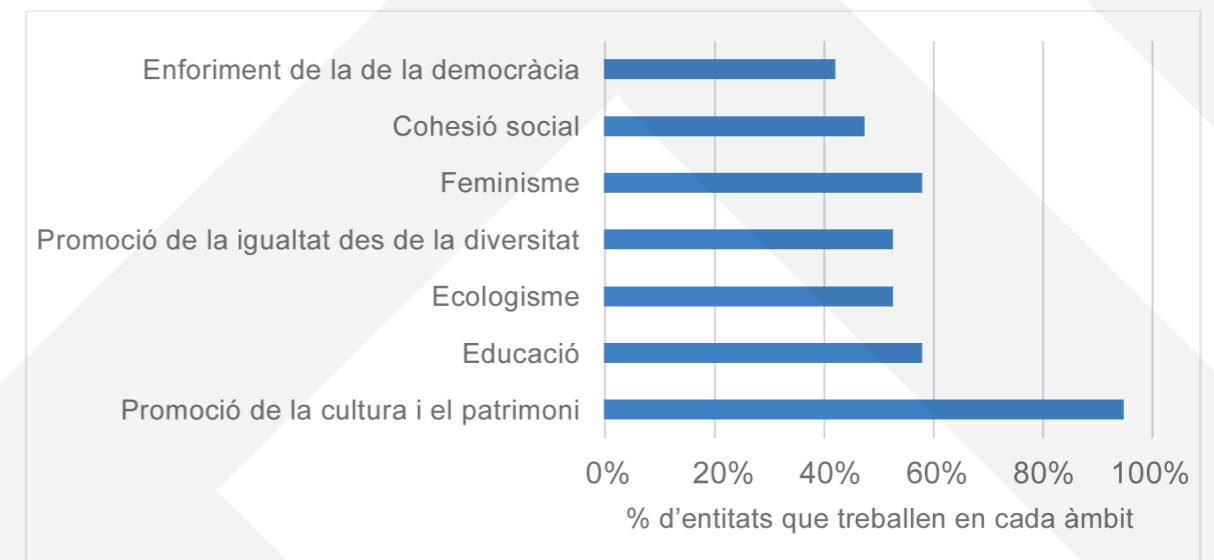
Les dades apunten una amenaça relacionada amb l'escassetat d'entitats vinculades únicament a l'àmbit que ens ocupa. Les associacions es mostren amb un marcat caràcter cultural i cívic, preocupades particularment per l'educació, el patrimoni –inclòs el territori– i la lluita contra les discriminacions a favor de la cohesió social.

Aquesta heterogeneïtat es pot explicar, en part, a partir de l'objectiu comú que les identifica, el foment del valencià. D'una banda, la llengua es considera

un element fonamental del patrimoni cultural propi⁴ i, per tant, objecte de les organitzacions de caire cultural i de defensa del patrimoni. De l'altra, les entitats que treballen en aquest àmbit ho fan per superar la desigualtat de drets que existeix en funció de la llengua que usa habitualment una persona; es tracta d'un treball en pro de la igualtat dels drets lingüístics que s'impregna de les reivindicacions d'igualtat d'altres moviments. Finalment, atenent el paper fonamental que té l'ús de la llengua en l'ensenyament per a la seua normalització i la vinculació de gran part de les associacions de la mostra al món educatiu, la preocupació per l'educació no resulta estranya.

Aquesta heterogeneïtat, però, no ha de ser negativa *per se*, ja que ajuda a generar sinergies amb altres entitats no necessàriament vinculades al foment del valencià.

Gràfic 6. Àmbits d'acció diferents dels drets lingüístics.

Font: Elaboració pròpia.

⁴ La llengua, com a vehicle del patrimoni cultural immaterial, és el primer dels elements del catàleg de la UNESCO del patrimoni cultural intangible.

2 . 3

L'ACTIVITAT DE LES ASSOCIACIONS

Com s'ha dit anteriorment, les organitzacions consultades comparteixen la voluntat de fomentar l'ús social del valencià. En aquest sentit, gran part de la vida de les associacions s'ocupa en activitats que no estan relacionades directament amb la igualtat en drets lingüístics col·lectius; en alguns casos ni tan sols realitzen campanyes concretes de foment de la llengua sinó que la promouen mitjançant l'ús que en fan en la seua activitat habitual, com una ferramenta per a guanyar, recuperar o consolidar àmbits d'ús. Això no obstant, a partir de les dades de la mostra, observem que les accions relacionades amb aquests drets i el compliment de les lleis que els garanteixen formen part del catàleg d'activitats de la majoria de les organitzacions. En concret, més de la meitat duen a terme accions de denúncia per la vulneració dels drets de les persones valencianoparlants, i el 83% realitza campanyes d'informació en matèria de drets lingüístics, siga amb material propi o bé difonent el d'altres entitats.

Seguidament, fem una relació de les activitats que les mateixes organitzacions consultades han destacat.

En primer lloc, tenim una sèrie d'activitats encaminades a la reflexió i la generació de materials sobre el concepte de drets lingüístics i la seua aplicació.

En aquest sentit, Acció Cultural del País Valencià ha estat darrere de l'edició i difusió de dues publicacions redactades per Alfons i Francesc Esteve: la *Guia pràctica de drets lingüístics al País Valencià*, un manual que recull els drets lingüístics bàsics de les persones valencianoparlants i orienta sobre la manera en què es poden fer valdre davant dels diferents organismes oficials, i el llibre *Igualtat lingüística: Capgirar el desús i la subordinació* (Onada Edicions), un projecte de llei d'igualtat lingüística per al País Valencià que vol superar el marc de la LUEV.

D'altra banda, aquesta entitat, juntament amb Federació Escola Valenciana i Plataforma per la Llengua, han signat –com a organitzacions que pertanyen a ELEN– el *Protocol per a la Garantia dels Drets Lingüístics* de 2017. Es tracta d'una nova ferramenta promoguda des de la societat civil per a reclamar drets lingüístics per als parlants de totes les llengües en igualtat.

Des de la Fundació Nexa s'han publicat diversos treballs de divulgació que, a partir de dades sociolingüístiques i de l'anàlisi de les polítiques lingüístiques

dels diversos governs valencians, reivindiquen el dret de les persones valencianoparlants a usar la llengua pròpia i l'obligació dels poders públics de garantir aquest dret per tal d'afavorir la cohesió social. En concret, es tracta de les publicacions *La política lingüística del País Valencià. Del conflicte a la gestió responsable*, de Susanna Pardines i Nathalie Torres, *El tio Canya ha mort. Notes sobre la mecànica sociolingüística del valencià*, de Francesc J. Hernández, i *Poder i llengua. Les llengües de l'ensenyament al País Valencià*, d'Anselm Bodoque i Vicenta Tasa.

La mateixa entitat va organitzar en 2016 un Workshop amb l'objectiu de difondre el valor del multilingüisme i la diversitat lingüística en les societats modernes de la Unió Europea, fruit del qual és el llibre *Multilingüisme i diversitat lingüística: política lingüística a la Unió Europea* (Publicacions de la Universitat de València).

Pel que fa a l'organització de jornades i seminaris que contribueixen a la reflexió i l'enriqueixen, hem de destacar la col·laboració de la Coordinadora de l'Alcoià i el Comtat pel valencià amb les jornades de Sociolingüística d'Alcoi, que en 2019 han arribat a l'edició número XXIV, i els cursos de Llengua i Identitat al Sud, organitzats per El Tempir des de l'any 2016 a partir de la necessitat d'analitzar l'evolució lingüística i cultural del valencià en un territori tan singular i peculiar com el sud del País Valencià.

Finalment, l'organització de presentacions de llibres, xarrades i taules redones sobre el tema que ens ocupa és una pràctica habitual de totes les associacions de la mostra.

Independentment de la compilació de la normativa legal que afecta l'ús del valencià en els diferents àmbits de què disposen les pàgines web de diverses entitats, com ara el Tirant o ACPV, una tasca fonamental que desenvolupen les associacions és la difusió d'informació en matèria de drets lingüístics. En aquest sentit, El Tempir ha dut a terme diverses campanyes encaminades a fomentar una actitud favorable cap al plurilingüisme, el respecte a la diversitat lingüística i l'exercici dels drets lingüístics. En concret, ha dissenyat i difós les campanyes Decàleg dels drets lingüístics, de 2015, Decàleg d'actituds contra els prejudicis lingüístics, de 2016, i Decàleg de Plurilingüisme, de 2019.

La campanya Prou de valencianofòbia, realitzada per la Plataforma per la Llengua durant el període 2018-2019, vol conscienciar la societat dels casos de discriminació lingüística que es donen i proposa, a més a més, diferents mesures legislatives per a corregir la normativa que propicia les discriminacions, i per a crear mecanismes de control i supervisió. Plataforma va editar en 2018 el tríptic Amb tot el dret del món amb l'objectiu de donar a conèixer els drets de les persones valencianoparlants d'utilitzar la llengua a tot arreu i de ser una eina útil per a conscienciar la ciutadania en matèria de drets lingüístics.

A partir de les dades de la mostra, constatem que algunes de les entitats d'àmbit local sovint es fan ressò del material i les campanyes elaborats per altres associacions i estableixen, així, una col·laboració beneficiosa per a les dues parts. Amb tot, aquesta pràctica, que optimitza els recursos, generalment escassos, i contribueix a ampliar l'impacte social de les seues accions, no és habitual.

Són diverses les entitats que ofereixen assessorament jurídic en matèria de drets lingüístics. Federació Escola Valenciana, per exemple, disposa d'una Oficina de Drets Lingüístics mitjançant la qual facilita assessorament jurídic i informació a les persones que han patit algun tipus de discriminació lingüística.

Les entitats que formen part de FEV, com ara La Cívica, la CAPPEPV, la Coordinadora de la Vall d'Albaida o el Guaix, proporcionen, a més a més, assessorament en l'àmbit escolar, siga a famílies que desitgen escolaritzar els fills o les filles en valencià, siga en la posada en marxa de projectes lingüístics òptims en els centres educatius.

La majoria de les associacions consultades duen a terme denúncies o queixes per casos de vulneració de drets lingüístics dins del seu àmbit d'acció territorial, davant de l'administració responsable de la infracció, del Síndic de Greuges i de l'Oficina de Drets Lingüístics de la Generalitat Valenciana.

A tall d'exemple, Plataforma per la Llengua ha atés 52 discriminacions lingüístiques des de març de 2007 fins a desembre de 2018: 34 casos implicaven l'administració central, 12 l'autonòmica i 6 la local. L'associació Tirant lo Blanc, per la

seua banda, gestiona des de desembre de 2018 una aplicació de mòbil a través de la qual es poden comunicar incidències en senyals i rètols que no compleixen la normativa lingüística o legal; fins a juliol de 2019 l'entitat havia tramitat una cinquantena de reclamacions.

Pel que fa a la redacció d'informes que avaluen el compliment per part de l'Estat espanyol de les seues obligacions en matèria de drets lingüístics, ACPV elabora informes anuals sobre l'aplicació de la Carta de Drets Lingüístics. FEV, per la seua banda, ha participat, juntament amb altres entitats, en la redacció de l'informe sobre el compliment de la Carta Europea de Llengües Regionals o Minoritàries corresponent al període 2013-2016.

Des de FEV s'ha posat en marxa la campanya Construïm la igualtat lingüística, amb l'objectiu de sumar esforços i afavorir la creació d'una llei d'igualtat lingüística que siga capaç de completar la llei d'ús i ensenyament del valencià. D'altra banda, l'entitat va ser una de les impulsores de la Plataforma pels Drets Lingüístics al País Valencià i actualment coordina les accions que la plataforma realitza el 4 de desembre, Dia dels Drets Lingüístics al País Valencià.

ACPV, per la seua banda, va impulsar l'any 2018 el Manifest per la igualtat lingüística i ha creat, juntament amb les cinc universitats públiques valencianes, un grup estable que treballa en l'àmbit de la política lingüística. A més, l'entitat ha sigut una de les impulsores de la Plataforma Estatal per la Igualtat Lingüística, un organisme integrat per diverses associacions culturals dels territoris de l'Estat espanyol amb llengua pròpia que treballa en la redacció d'un programa de reformes legals i institucionals per a garantir la igualtat de les llengües no castellanès amb el castellà.

Finalment, les accions destinades a fomentar l'ús del valencià són molt diverses i van des de l'organització de concerts o la participació en el Correllengua fins a campanyes per a fomentar la matrícula en valencià en els centres escolars.

A tall d'exemple n'enumerem algunes: la campanya de El Tempir M'agrada el valencià; la iniciativa de l'associació Socarrats per a demanar al Villarreal FC que normalitze el nom del club i de l'estadi d'acord amb el topònim oficial de Vila-real; la campanya de la Coordinadora Alcoià-Comtat per a promoure

l'adopció i la implementació de reglaments municipals de normalització lingüística en la comarca, i la que la mateixa coordinadora ha realitzat per a promoure l'ús del valencià al comerç Ací sí, i la que du a terme periòdicament l'associació Tirant lo Blanc Valencià el teu nom.

Els cursos de valencià formen part del catàleg d'activitats que desenvolupen moltes de les associacions com una ferramenta necessària per a estendre el coneixement de la llengua i fomentar-ne l'estima. Destaquem, d'una banda, els cursos per a pares i mares que El Tirant organitza, en col·laboració amb les amples de diversos centres, per a les persones que necessiten millorar els coneixements de valencià de cara a ajudar els fills i les filles en l'aprenentatge, i de l'altra, els cursos per a persones migrants i nouvingudes que realitza aquesta entitat o d'altres, com ara l'Ateneu Popular de Pedreguer.

Amb el mateix esperit d'estendre el coneixement i l'estima per la llengua, però sense classes teòriques, el programa Voluntariat pel Valencià de Federació Escola Valenciana crea parelles lingüístiques formades per una persona valencianoparlant i una altra que vol acostar-se al valencià. En aquesta iniciativa participen, a més de la majoria de les entitats que formen part de la federació i de nombrosos ajuntaments, altres associacions de la mostra, com ara El Teix i Socarrats.

Tercera part

CONCLUSIONS

La llengua, el mitjà que fem servir les persones per a comunicar-nos, ens identifica com a col·lectivitat. No és l'únic factor que contribueix a crear un sentiment identitari, és clar, però és un element fonamental. Per aquesta circumstància, en tots els processos de sotmetiment social s'observa una voluntat per part del grup dominant de fer prevaldre la seua llengua sobre la llengua del grup subordinat.

Aquests processos d'imposició que avancen cap a la substitució lingüística o, si més no cap a la minorització de la llengua subordinada, generen situacions de desequilibri entre els drets dels usuaris d'una llengua i d'una altra; són, en definitiva, una font de conflicte social. La Declaració Universal de Drets Lingüístics es va signar, precisament, amb la voluntat de contribuir a superar aquest marc de conflicte. Recordem que es tracta d'un text promogut i redactat des de l'àmbit associatiu que reivindica la diversitat lingüística i demana unes polítiques basades en la convivència, el respecte i el benefici que aquesta diversitat implica.

El moviment social que va impulsar la Declaració era heterogeni, de la mateixa manera que ho és la societat civil que es mobilitza a casa nostra per la igualtat de drets lingüístics de les persones valencianoparlants, que s'organitza al voltant de sindicats d'estudiants o de treballadors i treballadores, de partits polítics, d'associacions de pares i mares, d'entitats d'oci, de col·lectius professionals i en general d'associacions ciutadanes de tot tipus.

L'estudi s'ha centrat en les associacions que tenen entre els àmbits principals d'actuació aquesta igualtat de drets lingüístics; és a dir, les que tenen entre els objectius primers la voluntat de fomentar el valencià per tal de garantir el dret de la comunitat lingüística valenciana a poder realitzar totes les funcions i activitats socials en la seua llengua. Establir una relació d'aquestes associacions no ha sigut possible, ja que no hi ha a hores d'ara un registre actualitzat i únic que reculla les que treballen en aquest àmbit.

Considerem que la creació d'un cens d'aquestes entitats és necessària per tal de tenir un catàleg actualitzat d'associacions i poder, així, elaborar informes i estudis periòdics que ens permeten conèixer la situació que presenten i l'evolució, avaluar els seus avanços i fer propostes que contribuïsquen a la implementació de les seues línies d'acció.

La llista d'entitats que s'analitzen en el treball no és, per tant, exhaustiva; amb tot, resulta representativa del sector pel que fa a la distribució geogràfica, el funcionament i la vitalitat, els àmbits d'acció territorial i la diversitat d'accions que realitzen en el treball pel foment del valencià.

L'estudi ens mostra un moviment associatiu consolidat. La majoria de les associacions presenten una trajectòria regular d'activitats des de fa més de vint anys, amb l'aprovació de la LUEV com a data clau a partir de la qual en van nàixer moltes, la qual cosa demostra que estan sòlidament implantades i disposen de recursos suficients per a mantenir-se en el temps. Encara que la col·laboració voluntària és la pràctica que es troba darrere de la majoria de les accions que realitzen, observem una tendència a la professionalització, ja que el 53% de les entitats disposen d'alguna persona en l'equip de treball que rep una contraprestació econòmica per la seua contribució. Pel que fa als recursos econòmics, la dependència de les subvencions públiques és alta, però constatem la tendència a augmentar les fonts pròpies de finançament, fet que resulta positiu i recomanable, ja que dona estabilitat a les organitzacions i, sobretot, contribueix a mantenir la independència dels projectes al marge de les polítiques públiques que es desenvolupen. Finalment, en relació amb la implantació, destaca el fet que la majoria de les entitats superen l'àmbit municipal a l'hora de desenvolupar la seua activitat i situen la comarca com el seu àmbit principal d'acció; aquesta caracterització està condicionada pel fet que moltes de les coordinadores que formen part de la Federació Escola Valenciana són comarcals, però la voluntat d'influir sobre la comarca no se circumscriu únicament a aquestes coordinadores.

La tendència a establir relacions de col·laboració amb altres associacions de l'entorn i a organitzar-se al voltant d'entitats de nivell superior és una de les característiques més remarcables del moviment associatiu que treballa pel foment del valencià; és una mostra de la seua maduresa i vertebració. D'una banda, la majoria de les associacions formen part d'algun tipus d'estructura superior implicada en l'àmbit dels drets lingüístics: federacions, plataformes o coordinadores. Aquestes entitats superiors ajuden a enfortir l'estructura de les entitats membres, permeten compartir experiències, coneixements i recursos, i afavoreixen l'assoliment dels objectius comuns; a més a més, en estar formades

sovint per col·lectius heterogenis, que impliquen també altres organitzacions de la societat civil, ajuden a realitzar accions de major incidència social i política. De l'altra, col·laboren de manera habitual amb altres organitzacions amb les quals comparteixen, bé l'objectiu de defensar els drets lingüístics i el foment del valencià, bé la proximitat geogràfica. En aquest punt, s'ha de destacar la col·laboració que s'observa entre les entitats de la mostra coorganitzant activitats o difonent els materials produïts per altres, de manera que estableixen una xarxa de cooperació enriquidora que permet estalviar recursos, compartir estratègies i ampliar l'àmbit d'influència de les accions realitzades; una manera d'actuar que, al nostre parer, s'hauria de generalitzar, si tenim en compte els beneficis que comporta.

Finalment, remarcuem que només una associació –Plataforma per la Llengua– s'ocupa exclusivament de la igualtat dels drets lingüístics de les persones valencianoparlants. En general, el moviment treballa també en altres àmbits d'acció i es mostra particularment preocupat per l'educació, el patrimoni i la lluita contra altres discriminacions a favor de la cohesió social. Aquesta diversitat d'àmbits d'actuació pot suposar un amenaça per al treball concret del foment del valencià i la defensa de la igualtat dels drets lingüístics, però, d'altra banda, contribueix a establir lligams i col·laboracions amb altres entitats no vinculades de principi a aquestes reivindicacions.

Pel que fa a les activitats que realitzen les associacions, bona part estan més dirigides al foment del valencià que a la igualtat en drets lingüístics: cursos de valencià, participació en el programa Voluntariat pel Valencià, campanyes per a fomentar la matrícula en valencià en els centres escolars o l'ús del valencià en el comerç local, organització de concerts, etc. Això no obstant, constatem que les accions encaminades a difondre aquests drets i a fer-los valdre tenen una presència important en el catàleg d'activitats de la majoria de les organitzacions.

Generalment són les associacions d'àmbit de País Valencià o del conjunt de territoris de parla catalana les que generen els materials sobre el concepte de drets lingüístics i la seua aplicació, i dissenyen les campanyes d'informació per a difondre'ls. Aquest treball inclou, entre altres, l'edició i difusió de publicacions, l'organització de taules redones, jornades i seminaris,

la compilació de la normativa legal que afecta l'ús del valencià en els diferents àmbits o les campanyes per a conscienciar la societat dels casos de discriminació lingüística.

D'altra banda són diverses les entitats que ofereixen assessorament jurídic en matèria de drets lingüístics i també duen a terme denúncies o queixes pels casos en què aquests es vulneren. En aquest sentit, s'ha de destacar l'elaboració d'informes, per part de ACPV o FEV, que avaluen el compliment per part de l'Estat espanyol de les seues obligacions en matèria de drets lingüístics.

La importància que ha adquirit el treball per la igualtat lingüística en l'associacionisme valencià s'evidencia en l'impuls donat a la constitució de plataformes com ara la Plataforma pels Drets Lingüístics al País Valencià o la Plataforma Estatal per la Igualtat Lingüística, i en la celebració el 4 de desembre del Dia dels Drets Lingüístics al País Valencià.

En conclusió, ens trobem davant d'un moviment consolidat i actiu, en disposició d'establir una xarxa de col·laboració arreu del territori valencià i amb capacitat suficient per a generar discursos i accions de rellevància social i política. L'associacionisme se sol considerar el nucli de la societat civil i aquest cas no n'és una excepció; li correspon, per tant, treballar conjuntament per difondre els valors i principis de la diversitat lingüística, fer valdre els drets lingüístics de les persones valencianoparlants i contribuir a la necessària cohesió social que el respecte a aquesta realitat comporta.

Finalment, volem agrair la participació en l'estudi de les entitats que s'enumeren en l'annex 1, ja que les respostes proporcionades a l'enquesta que se'ls va plantejar són la base del treball.

BIBLIOGRAFIA

ARIÑO, A.; CUCÓ, J. «Las organizaciones solidarias. Un análisis de su naturaleza y significado a la luz del caso valenciano», *Revista internacional de sociología*, Vol 59 Num 29, pp.7-34, 2001.

CASTELLÓ, R. «El valencià i el món associatiu», *Llibre blanc de l'ús del valencià-II Iniciatives per al foment del valencià*, Acadèmia Valenciana de la Llengua, València, pp. 385-399, 2001.

COMITÉ de SEGUIMENT (2008): *Declaració Universal de Drets Lingüístics*, Institut d'Edicions de la Diputació de Barcelona, disponible en <https://www.pencatala.cat/wp-content/uploads/2016/02/declaraciouniversaldretslinguistics.pdf> (última consulta en 10 d'octubre de 2019).

IBARRA, P. «¿Qué son los movimientos sociales?», *Anuario de movimientos sociales. Una mirada sobre la red*, Elena Grau i Pedro Ibarra (coord.), Icaria Editorial i Getiko Fundazioa, Barcelona, pp. 9-26, 2000.

— *Manual de sociedad civil y movimientos sociales*. Madrid: Síntesis, 2005.

ANNEXOS

Llista de les associacions que formen part de la mostra amb una breu descripció dels seus objectius en relació amb el foment del valencià. Proporcionem l'acrònim o l'acurtament amb què es coneix habitualment –o el que usem en l'informe, si no en té–, l'any de constitució i l'àmbit territorial d'acció.

ANNEX 1

Acció Cultural del País Valencià (ACPV). Associació constituïda el 1978 amb l'objectiu de promoure la llengua i la cultura pròpies del País Valencià, i la consciència civil que se'n deriva. El seu àmbit d'acció és el País Valencià.

Agrupació Borriana de Cultura (ABC). Associació fundada l'any 1954 que es dedica a fomentar la cultura valenciana, amb una atenció especial a la llengua. El seu àmbit d'acció és comarcal.

Associació Cívica per la Normalització del Valencià de l'Alacantí (La Cívica). Associació creada el 1988 per a promoure l'ús del valencià i defensar els drets lingüístics d'acord amb la Carta Europea de les Llengües. El seu àmbit d'acció és comarcal.

Associació cívica Valenciana Tirant lo Blanc (El Tirant). Associació constituïda el 1991 que treballa per la recuperació de la cultura i el patrimoni propis, i l'aprofundiment en la democràcia i l'autogovern del Poble Valencià. El seu àmbit d'acció és el País Valencià.

Associació Cultural El Rogle de Novelda (El Rogle). Associació nascuda l'any 1996 que treballa per la plena normalització del valencià i la promoció de la cultura pròpia. El seu àmbit d'acció és municipal.

Associació Cultural El Teix (El Teix). Associació creada l'any 2013 amb l'objectiu de promoure la presència pública del valencià. El seu àmbit d'acció és comarcal.

Associació Cultural Socarrats (Socarrats). Associació constituïda el 1993 per a defensar i promoure la llengua i el patrimoni cultural propis. El seu àmbit d'acció és municipal.

Ateneu Popular de Pedreguer (AP Pedreguer). Espai creat el 2017 on es fomenta, entre altres valors, el respecte a la llengua i cultura pròpies. El seu àmbit d'acció és municipal.

Bloc de Progrés Jaume I de l'Alcúdia (Bloc de Progrés Alcúdia). Associació constituïda l'any 1995 amb l'objectiu de treballar per la recuperació de la llengua i la identitat del País Valencià. Els seu àmbit d'acció és local.

Coordinadora d'Alumnat, Pares, Mares i Professorat per l'Ensenyament Públic en Valencià (CAPPEPV). Associació creada el 1984 que treballa en la promoció de l'ensenyament en valencià i en l'extensió del seu ús social. El seu àmbit d'acció és municipal.

Comissió Cultural de Persones Crítiques i amb Iniciativa d'Atzeneta del Maestrat (CCPCIAM). Associació nascuda l'any 2004 que té entre els seus objectius la promoció i la defensa del valencià. El seu àmbit d'acció és municipal.

Coordinadora de l'Alcoià i el Comtat pel valencià (Coordinadora Alcoià-Comtat). Associació constituïda l'any 1987 que dirigeix les seues activitats a la conservació i promoció del valencià. El seu àmbit d'acció és comarcal.

Coordinadora de la Vall d'Albaida per la Defensa i Ús del Valencià (Coordinadora Vall d'Albaida). Associació creada el 1986 amb l'objectiu de promoure l'ús del valencià. El seu àmbit d'acció és comarcal.

El Tempir. Associació creada l'any 1993 amb l'objectiu de contribuir a la normalització del valencià. El seu àmbit d'acció és el País Valencià.

Fundació Escola Valenciana (FEV). Federació d'entitats valencianes constituïda el 1990 per a coordinar esforços i crear un moviment ampli que treballa per la normalització del valencià en tots els àmbits d'ús, amb especial atenció al sistema educatiu valencià. El seu àmbit d'acció és el País Valencià.

Fundació Nexe (Nexe). Fundació nascuda l'any 2011 que té entre els seus objectius l'estudi i la reflexió sobre els elements que constitueixen la identitat valenciana. El seu àmbit d'acció és el País Valencià.

Guaix-Coordinadora pel valencià-Horta Sud (Guaix). Associació creada l'any 2004 amb l'objectiu de treballar per la normalització del valencià. El seu àmbit d'acció és comarcal.

Maestrat Viu. Associació constituïda el 2012 per a promoure la llengua i la cultura pròpies, i l'estima pel país. El seu àmbit d'acció és comarcal.

Plataforma per la Llengua (Plataforma Llengua). Associació nascuda el 1994 que treballa per a promoure el català com a eina de cohesió social. El seu àmbit d'acció és el conjunt del territori lingüístic.

Llista de les organitzacions superiors en què s'integren les associacions consultades amb una breu descripció dels seus objectius i l'enumeració de les entitats que hi formen part, d'acord amb la informació que ofereixen en la seua pàgina web.

ANNEX 2

Alacant pel Valencià. Plataforma constituïda el 23 de novembre de 2018, en el 35 aniversari de la LUEV, amb l'objectiu de fomentar l'ús del valencià i assolir la total normalització de la llengua a Alacant. Les organitzacions signants del manifest de constitució són La Cívica (FEV), Departament de Filologia Catalana (UA), Institut Interuniversitari de Filologia Valenciana, ACPV Alacant, Institut d'Estudis Catalans (Delegació d'Alacant), Compromís, Esquerra Unida, Podem, ERPV, PSPV-PSOE, PCPV, Muixeranga d'Alacant, Casal Popular Tio Cuc, Colla Corball de l'Alacantí, CCOOPV, UGT-PV, Intersindical Valenciana, sindicat d'estudiants Gatzara, Colla de dimonis Puto del Socós, Meka: mesa de carnestoltes d'Alacant, Plataforma pel Dret a Decidir Alacant, Colla Cocó. Dolçaines i Tabals, i Kali Nord.

Castelló per la Llengua. Plataforma nascuda a partir de la voluntat de coordinar els esforços d'un conjunt d'organitzacions de Castelló de la Plana unides per la voluntat de viure plenament en valencià. En formen part Acció Cultural del País Valencià, ACV Tirant lo Blanc, AMPAs per la pública CS, Botafocs, Castelló en moviment, Castelló LGTBI, CCOO-PV Comarques Nord, Centre Excursionista de Castelló, CGT, Col·lectiu de la Universitat Jaume I per la Llengua i la Cultura, Compromís per Castelló, Conlloga - Muixeranga de Castelló, El Camí, El Pont. Cooperativa de lletres, Endavant, ERPV, Escola Valenciana-Col·lectius per la Llengua i la Cultura de Castelló, Esquerra Independentista de la Plana, EUPV, Grup per la Recerca de la Memòria Històrica de Castelló, Joves País Valencià - Compromís, Moviment de Renovació Pedagògica - Castelló, Muixeranga de la Plana, Plataforma per la Llengua, PSPV, Renaix!, SEPC, STEPV.

Coordinadora pel Valencià en l'Ensenyament Universitari (VEU). Plataforma creada el març de 2019 i nascuda a la Universitat de València que agrupa sindicats de l'ensenyament, associacions i representants d'estudiants i del personal universitari amb l'objectiu compartit de normalitzar el valencià en l'àmbit universitari.

Coppieters Foundation. Fundació que se centra a desenvolupar noves idees i produir coneixement sobre diversos aspectes que afecten Europa entre els quals són prioritaris la gestió de la diversitat cultural i lingüística i els drets col·lectius i de les minories. En formen part 16 organitzacions que representen 14 regions sense estat de la Unió Europea. L'organització valenciana que en forma part és la Fundació Nexe.

Enllaçats per la Llengua. Proposta nascuda a les Illes que actualment compta amb més de mil entitats adherides, de tots els territoris de parla catalana, unides per la

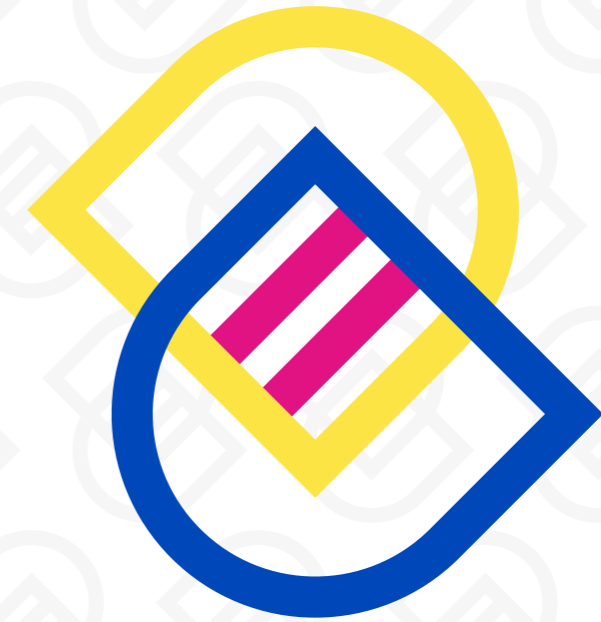
voluntat d'aconseguir els plens drets lingüístics i pel dret irrenunciable de poder viure plenament en la llengua pròpia. Hi ha dues-centes organitzacions valencianes adherides.

European Language Equality Network (ELEN). Organització no governamental fundada l'any 2011 que treballa per la promoció i la protecció de les llengües europees minoritzades a favor de la igualtat lingüística i el multilingüisme. Actualment està formada per 56 entitats que representen 44 llengües minoritzades i en perill d'extinció de diversos estats europeus. Les organitzacions valencianes que en formen part són ACPV, Escola Valenciana, Plataforma per la Llengua i Universitat de València.

Federació Lull. Fundada per a coordinar el treball d'Òmnium Cultural, Obra Cultural Balear i Acció Cultural del País Valencià amb l'objectiu de multiplicar la capacitat d'incidència de les accions que realitzen a favor de la llengua i la cultura catalanes.

Federació d'Organitzacions de la Llengua Catalana (FOLC). Constituïda l'abril de 2005 a Tortosa, amb l'objectiu de coordinar les accions en defensa de la unitat de la llengua i l'extensió del seu ús social. Les associacions valencianes que en formen part són Associació Cívica de Guardamar, Associació Cívica El Tempir d'Elx, Associació Cívica pel Valencià l'Antina de Santa Pola, Associació Cívica per a la Normalització del Valencià, Associació Cívica Valenciana Tirant lo Blanc, Associació Cultural El Raig de Crevillent, CAPPEPV- Coordinadora d'alumnes, CAPPEPV- Marina Alta, Col·lectiu de la Llengua i la Cultura de Castelló, Federació Escola Valenciana i STEPV-Intersindical Valenciana.

Plataforma pels Drets Lingüístics al País Valencià. Plataforma creada per a vetllar pels drets lingüístics de les persones valencianoparlants i l'ús social de la llengua. En 2017 estava formada per les entitats ACICOM, Ca Revolta, Castelló per la Llengua, Comissió 9 d'Octubre de Torrent, Confederació Gonzalo Anaya, Escola Valenciana, FAMPA-València, Plataforma pel Dret a Decidir, Plataforma per la Llengua, Societat Coral El Micalet, Unió de Cooperatives d'Ensenyament Valencianes. Sindicats: A Contracorrent, BEA, CCOO PV, Coordinadora Obrera Sindical i Intersindical Valenciana. Partits polítics: EVPV, ERPV, EUPV, Guanyant Torrent i Podem.

**Càtedra de
Drets Lingüístics**

